

Briselē, 2019. gada 23. janvārī
(OR. en)

5627/19

Starpiestāžu lietas:
2018/0216(COD)
2018/0217(COD)

AGRI 31
AGRILEG 13
AGRIFIN 3
AGRISTR 2
AGRIORG 4
CODEC 155
CADREFIN 33

PIEZĪME

Sūtītājs: prezidentvalsts

Saņēmējs: Padome

K-jas dok. Nr.: 9645/18 + COR 1 + ADD 1
9634/18 + COR 1 + ADD 1

Temats: KLP reformas pakete pēc 2020. gada (Regula par KLP stratēģiskajiem plāniem un Horizontālā regula)
– *prezidentvalsts informatīva piezīme*

Ņemot vērā 2019. gada 28. janvārī gaidāmo Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomi, pielikumā ir pievienota prezidentvalsts informatīva piezīme nolūkā virzīt ministru debates.

1. Komisija 2018. gada 1. jūnijā publicēja trīs tiesību aktu priekšlikumu paketi kopējai lauksaimniecības politikai (KLP) laikposmam no 2021. gada līdz 2027. gadam. Tās ietvaros Regula par KLP stratēģiskajiem plāniem un Regula par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību (turpmāk – "Horizontālā regula") satur nozīmīgas savstarpējas saiknes, jo īpaši attiecībā uz nākotnes KLP "jaunā īstenošanas modeļa" veikuma aspektiem.
2. Minētie priekšlikumi tika izskatīti atbildīgajās darba grupās, t. i., Horizontālu lauksaimniecības jautājumu darba grupā (KLP reforma) attiecībā uz Regulu par KLP stratēģiskajiem plāniem un Finansiālu lauksaimniecības jautājumu darba grupā – attiecībā uz Horizontālo regulu. Abas regulas vairākkārt tika izskatītas arī Īpašajā lauksaimniecības komitejā un katrā Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomes sanāksmē laikposmā no 2018. gada jūnijam līdz decembrim.
3. Austrijas prezidentūras laikā tika pabeigta šo priekšlikumu pirmā caurskatīšana darba grupās, un 2018. gada decembrī Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomē tika iesniegts progressa ziņojums (dok. 15027/18). Minētajā ziņojumā atsaucās uz prezidentvalsts iesniegtajiem redakcionālajiem ierosinājumiem attiecībā uz abām regulām, ko delegācijas uzskatīja par vērtīgu sākumpunktu turpmākam darbam.
4. Jau no paša sākuma "**jaunais īstenošanas modelis**" ir izvērties par vienu no galvenajiem apspriežamajiem tematiem, jo īpaši attiecībā uz administratīvo slogu, ko tas varētu radīt, finanšu korekciju risku un atbilstošu subsidiaritātes līmeni politikas īstenošanā. Lai nodrošinātu pāreju uz pieeju, kas balstīta uz veikumu, Komisija ierosina, lai dalībvalstis savos KLP stratēģiskajos plānos noteiktu gada starpposma mērķrādītājus un katru gadu līdz 15. februārim ikgadējā veikuma ziņojumā ziņotu par to sasniegšanu, sniedzot gan finanšu datus, gan informāciju par darbības rezultātiem. Ja viena vai vairāku rezultātu rādītāju deklarētā vērtība vairāk nekā noteiktas pielaišanas robežas apmērā atšķirtos no attiecīgā starpposma mērķrādītāja, Komisija varētu prasīt šai dalībvalstij iesniegt rīcības plānu kā korektīvu darbību.

5. Komisijas ierosināto 25 % pielaišanas robežu vairākas delegācijas uzskatīja par pārāk ierobežojošu. Turklāt tika pausts uzskats, ka gada starpposma mērķrādītāji varētu dalībvalstīm radīt grūtības gan saistībā ar to noteikšanu (jo īpaši attiecībā uz II pīlāra pasākumiem, kas nav balstīti uz platību/saistīti ar dzīvniekiem), gan uzraudzību (ņemot vērā administratīvo slogu, ko tas radītu, un iespējamās lielās novirzes tādu pasākumu gadījumā kā ieguldījumi). Šajā sakarā gan Austrijas, gan Rumānijas prezidentūras laikā tika pētītas vairākas opcijas, tostarp mērķrādītāji divgadu posmiem, augstāka pielaišanas robeža (35 %) un pakāpeniska pieeja, ar augstāku pielaišanas robežu pirmajos īstenošanas gados. Daudzas delegācijas uzskatīja, ka 15. februāra termiņš gada veikuma ziņojuma iesniegšanai būtu grūti izpildāms, ņemot vērā informācijas apjomu, kas attiecībā uz iepriekšējo finanšu gadu (kurš beidzas 15. oktobrī) būtu jāsniedz ne tikai par izdevumiem, bet arī par veikumu.
6. SCA 2019. gada 21. janvāra sanāsmē delegācijas atkārtoti pauda, ka ir atvērtas attiecībā uz ierosināto orientēšanos uz veikumu, bet uzsvēra nepieciešamību virzīties uz tādu modeli, kas atbilstu dalībvalstu vajadzībām. Tās kopumā bija vienprātīgas, ka ir nepieciešams paaugstināt Komisijas ierosināto pielaišanas robežu, un atkārtoti pauda bažas par gada starpposma mērķrādītājiem attiecībā uz dažiem intervenču veidiem. Tika izteikts atbalsts dažādām opcijām, piemēram, mērķrādītāju sasniegšanu pārbaudīt katru otro gadu (vai tikai divas reizes politikas īstenošanas gaitā) vai izvairīties no mērķrādītāju noteikšanas pirmajiem gadiem. Tika paustas bažas arī par to, vai 15. februāra termiņš gada veikuma ziņojuma iesniegšanai ir izpildāms. Delegācijas lūdza vai nu pagarināt termiņu, vai arī ziņojumā iekļaut tikai pamatinformāciju, jo īpaši – par finanšu datiem, un dot dalībvalstīm iespēju papildu informāciju par veikumu sniegt vēlākā posmā.

1. jautājums

Kopējā lauksaimniecības politika (KLP), kas ir publiskā politika, vienmēr tikusi virzīta, pamatojoties uz saimnieciskuma, lietderības un efektivitātes apsvērumiem. Komisija ierosināja vēl vairāk veicināt šos apsvērumus, izmantojot uz veikumu orientētu "jaunu īstenošanas modeli", kam dalībvalstis principā piekrita. Būtisks aspekts šajā sakarā ir termiņš, 15. februāris, līdz kuram dalībvalstīm būtu jāiesniedz svarīgākā informācija gada veikuma ziņojumā, lai nodrošinātu saikni starp ES līdzekļiem un veikuma rādītāju sasniegšanu.

- Tā kā īstenošanas pirmajos divos gados rezultāti, iespējams, būs ierobežoti, vai uzskatāt, ka būtu nepieciešama pakāpeniska pieeja, saskaņā ar kuru būtu atļauta zināma līmeņa novirze no mērķrādītājiem un pēc tam tā tiktu pakāpeniski samazināta līdz [25 %], kā ierosinājusi Komisija, lai labāk atbalsfītu dalībvalstis to īstenošanas centienos?
- Kāda veida informācija, jūsuprāt, būtu obligāti jāsniedz līdz 15. februārim, lai garantētu pārskatatbildību un ticamību?

7. Horizontālajā regulā tiek ierosināts izveidot **lauksaimniecības rezervi** 2021.–2027. gada laikposmam, kas aizstātu horizontālajā regulā patlaban noteikto krīzes rezervi. Vienkāršošanas labad un nolūkā izvairīties no finanšu disciplīnas īstenošanas jaunā perioda sākumā Komisija ierosina pašreizējo neizlietoto krīzes rezerves summu pārnest no 2020. gada, lai 2021. gadā izveidotu jauno lauksaimniecības rezervi (vismaz 400 EUR miljonu apmērā).
8. Tomēr šis mehānisms rezerves izveidei ir izvērties par lielu diskusiju jautājumu. Dažas delegācijas atbalsta Komisijas priekšlikumu, savukārt citas apgalvo, ka neizlietotās summas no 2020. gada būtu jāatgriež atpakaļ lauksaimniekiem saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem. Jauno lauksaimniecības rezervi 2021.–2027. gada laikposmam tad tā vietā finansētu, izmantojot piešķirtos ieņēmumus vai citus no ELGF pieejamos līdzekļus. SCA 2019. gada 21. janvāra sanāsmē delegācijas pauda atšķirīgus viedokļus, un katru no abām opcijām atbalstīja līdzīgs skaits delegāciju. Tomēr delegācijas bija vienprātis, ka finanšu disciplīna 2021.–2027. gada laikposmā būtu jāizmanto tikai galējas nepieciešamības gadījumā, lai finansētu lauksaimniecības rezervi.

9. Komisija sagaida, ka jaunajā KLP finanšu disciplīna tiks izmantota tikai kā galējs līdzeklis, proti, izņēmuma apstākļos, kad nav (vai ir nepietiekami) pieejami citi budžeta līdzekļi. Papildus tam ir arī vienkāršošanas iemesli, kuri lika Komisijai atcelt pašreizējo noteikumu regulā par tiešajiem maksājumiem, kas nosaka, ka korekcijas likme būtu jāpiemēro tikai tiem lauksaimniekiem paredzētajiem tiešajiem maksājumiem, *kuri pārsniedz 2000 EUR*. Tomēr vairākas dalībvalstis vēlas jaunajos tiesību aktos saglabāt 2000 EUR robežvērtību, lai piešķirtu atbrīvojumu no finanšu disciplīnas, jo īpaši mazajiem lauksaimniekiem, lai gan, pēc Komisijas domām, dalībvalstis jebkurā gadījumā, ja vēlas, var brīvi ieviest šādu robežvērtību.

2. jautājums

Pašlaik galvenie aspekti, kas saistīti ar lauksaimniecības rezervi un finanšu disciplīnu, ir daļa no DFS sarunu satvara. Prezidentvalsts uzskata, ka jaunais pārņemšanas mehānisms un lauksaimniecības rezerves papildināšana būtu jāapspriež arī lauksaimniecības ministru līmenī, ņemot vērā to, cik šis temats ir svarīgs turpmākajai KLP. Attiecīgi prezidentvalsts aicina ministrus, kad tie uzstāsies, pievērsties šādiem jautājumiem:

- Vai jūs piekrītat ierosinātajam pārņemšanas mehānismam, proti, ka 2020. gadā neizlietotās summas pārnestu uz nākamajiem gadiem, lai 2021. gadā izveidotu lauksaimniecības rezervi?
- Vai neizlietotās krīzes rezerves summas no 2020. gada būtu jāatmaksā saņēmējiem?
- Vai jūs uzskatāt, ka 2000 EUR robežvērtība būtu jāsaglabā finanšu disciplīnas piemērošanas nolūkā?